

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA
CONSILIUL UNIUNII

DECIZIA nr. 459/23.03.2019

(cu caracter interpretativ)

PRIVIND APLICAREA UNITARĂ A PREVEDERILOR
LEGISLAȚIEI PROFESIEI DE AVOCAT
ÎN STABILIREA STAGIULUI COMPLET DE COTIZARE ÎN SITUAȚIA
AVOCAȚILOR INCOMPATIBILI CARE AU CONTINUAT SĂ
EXERCITE PROFESIA DE AVOCAT

1. Se solicită de către Casa de Asigurări a Avocaților (în continuare CAA) să se emită o hotărâre cu caracter interpretativ pentru aplicarea corectă și unitară a dispozițiilor legislației profesiei de avocat în situația în care, pentru o perioada de timp, asiguratul care solicită pensie de la sistemul CAA s-a aflat în stare de incompatibilitate, situație dovedită cu ocazia stabilirii pensiei, deși a figurat în aceasta perioadă pe tabloul avocaților compatibili și a exercitat profesia de avocat.

2. Se constată că în temeiul art. 65 lit. „ț” din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare (în continuare Legea), Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România (în continuare, UNBR) este competent să emită o decizie interpretativă, pentru a se asigura aplicarea corectă și unitară a Statutului profesiei de avocat, a Statutului C.A.A. și a altor acte normative emise în baza acestora.

3. Cadrul normativ

Legea nr. 51/1995 prevede:

„Art. 15. - Exercitarea profesiei de avocat este incompatibilă cu:

- a)** activitatea salarizată în cadrul altor profesii decât cea de avocat;
- b)** ocupațiile care lezează demnitatea și independența profesiei de avocat sau bunele moravuri;
- c)** exercitarea nemijlocită de fapte materiale de comerț.

Art. 27

Calitatea de avocat este suspendată:

- a)** în caz de incompatibilitate, pe durata existenței acestei stări;”.

Dispozițiile relevante din **Statutul profesiei de avocat**, adoptat prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 64/2011, cu modificările și completările ulterioare, prevăd:

„Subsecțiunea a 4-a. Incompatibilități

Art. 27 - Pentru primirea în profesie și pentru exercitarea acesteia avocatul trebuie să nu se găsească în niciunul dintre cazurile de incompatibilitate prevăzute de Lege.

Art. 30 - (1) Incompatibilitățile prevăzute de Lege se verifică și se constată de către consiliul baroului, chiar și din oficiu.

(2) Avocatul devenit incompatibil are obligația să încunoștințeze în scris consiliul baroului, solicitând trecerea sa din tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei în tabloul avocaților incompatibili.

(3) Continuarea exercitării profesiei după intervenirea cazului de incompatibilitate constituie exercitarea fără drept a profesiei de avocat, cu consecințele prevăzute de lege, și constituie abatere disciplinară gravă, sancționată cu excluderea din profesie.”

Prevederile incidente din **Legea nr. 72/2016** privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților sunt:

„**Art. 3 - lit. p)** stagiul de cotizare - perioada de timp pentru care s-au datorat și plătit contribuții de asigurări sociale la sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților

Art. 5 - (1) Sunt membri de drept ai C.A.A. toți avocații români și străini care figurează în tablourile cu drept de exercitare a profesiei, avocații pensionari și urmașii acestora cu drepturi proprii la pensie. Membrii de drept ai C.A.A. au calitatea de asigurați ai acesteia.

Art. 6. - (1) Constituie stagiul de cotizare perioadele în care asiguratul și-a plătit contribuția legală de asigurări sociale la fondurile sistemului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților.

(2) La stabilirea stagiului de cotizare, pentru perioadele anterioare prezentei legi, se va avea în vedere stagiul de cotizare calculat potrivit legilor care au folosit această sintagmă. Constituie stagiul de cotizare și vechimea în profesia de avocat recunoscută pentru stabilirea pensiilor până la data de 28 mai 2001.

(3) Pentru perioada în care avocatul a exercitat profesia și a contribuit la fondurile sistemului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, asigurații primesc o singură pensie, în raport cu stagiul de cotizare și cu propria contribuție legală la fondurile de asigurări sociale.

(4) În situația în care asigurații nu mai au calitatea de avocat, perioada pentru care s-au achitat contribuțiile legale de asigurări sociale la fondurile administrate de

C.A.A. constituie stagiul de cotizare în sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților. Contribuțiile legale de asigurări sociale nu se restituie.

(5) Stagiul de cotizare se determină și se exprimă în ani, luni și zile calendaristice.

Art. 32 - (5) Stagiile de cotizare recunoscute ca perioade de contribuție și în alte sisteme de asigurări sociale se au în vedere la stabilirea pensiei numai în unul dintre sisteme.”.

Prevederile incidente din **Regulamentul de pensii** sunt următoarele:

„**Art. 3.** - Prestațiile de asigurări sociale se acordă proporțional cu stagiul de cotizare în profesia de avocat nevalorificat într-un sistem de pensii obligatoriu și a contribuțiilor legal achitate de avocatul asigurat la fondurile administrate de C.A.A. în această perioadă.

Art. 4. - Constituie stagiul de cotizare în sistemul de pensii al avocaților numai perioadele pentru care s-au datorat și plătit contribuțiile legale de asigurări sociale în acest sistem și, după caz, accesoriile”

*

Pe baza materialului întocmit de CAA, Consiliul UNBR ia act de faptul că existența stării de incompatibilitate se constată doar în momentul în care avocatul solicită retragerea din sistem și solicită pensie, cu ocazia analizării dosarului de pensionare iar problema ce trebuie rezolvată este, în principiu, aceasta: ***se poate recunoaște avocatului aflat într-o asemenea situație posibilitatea de a primi pensie în perioada în care s-a găsit într-o situație clară de incompatibilitate, având în vedere prevederile art. 15 coroborate cu art. 27 lit. a) din Lege sau nu?***

Având în vedere soluțiile definitive ale instanțelor judecătorești în soluționarea acestei situații, nu se poate considera ca perioada în care avocatul s-a găsit într-o asemenea situație nu poate fi luată în calcul la stabilirea pensiei, urmând să îi fie restituite sumele încasate din contribuțiile profesionale achitate.

Trebuie avut în vedere și faptul că, potrivit art. 27 din Legea 51/1995, deși calitatea de avocat ar fi trebuit să fie suspendată, nu s-a dat curs unei asemenea căi. Ca urmare, există o stare de fapt ce nu poate fi contestată, anume că, în paralel, avocatul a practicat profesia, deși de la o anumită dată acesta ar fi trebuit să devină incompatibil, precum și o stare „de drept” creată de menținerea lui pe Tabloul avocaților compatibili cu exercitarea profesiei, fapt ce a dus la exercitarea activităților prevăzute de art. 3 din Lege, cât și la plata contribuțiilor atât la Barou, cât și la sistemul de pensii al avocaților. Aparența dreptului este aceea că, din punct

de vedere formal, avocatul aflat într-o asemenea situație „a profesat corect”, având în vedere că Baroul l-a considerat compatibil, mulțumindu-se să procedeze conform Legii și Statutului doar formal și nu a emis decizia prevăzută de art. 24 din Lege, a considerat, în conformitate cu art. 27 din Statutul profesiei, că avocatul nu se găsește în toată aceasta perioadă de care am făcut vorbire în niciunul din cazurile de incompatibilitate prevăzute de lege și i-a permis să desfășoare activități avocațiale.

Sistemul de asigurări nu poate să considere ca 'inexistentă' această perioadă în care terții, bazându-se pe aparenta de drept, au intrat în relații contractuale cu avocatul care a obținut venituri, ce au fost luate în calcul la plata contribuției către sistem, astfel că trebuie luată în calcul perioada în care acesta a contribuit la sistemul de pensii.

Legat de situația avocatului aflat într-o asemenea situație și care a contribuit atât la sistemul public (și nu numai), cât și la sistemul CAA există 2 componente, în lumina art. 32 alin. 5 din Legea 72/2016 și anume:

- Prima componentă - perioada în care avocatul a exercitat profesia și, concomitent, a obținut venituri din activități considerate incompatibile cu Legea trebuie considerată perioadă de stagiu în sistemul CAA;
- A doua componentă, susținută de hotărârile judecătorești pronunțate, - în situația avocaților care au contribuit la sistemul CAA și au exercitat profesia, fără ca barourile să constate starea de incompatibilitate, nu li se aplică art. 32 alin. 5 din Legea nr. 72/2016.

În conformitate cu prevederile art. 15, 24, 27 și 55 alin 2 lit. e) din Lege, coroborate cu cele ale art. 31 și 32 din Statutul profesiei de avocat, barourile ar trebui să verifice periodic, din oficiu, starea de compatibilitate a avocaților, pentru a se evita perpetuarea unor asemenea situații care să fie descoperite doar la retragerea din sistem.

Pentru toate aceste argumente, **CONSILIUL UNBR**

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. – (1) Perioada în care avocatul a exercitat profesia, **achitând contribuțiile profesionale prevăzute de lege** și, concomitent, a obținut venituri din activități considerate incompatibile cu Legea nr. 51/1995, fără ca barourile să constate starea de incompatibilitate în timp util, se consideră perioadă de stagiu în sistemul CAA.

(2) Art. 32 alin. 5 din Legea nr. 72/2016 nu se aplică în situația prevăzută la alineatul (1).

Art. 2. – Barourile vor verifica periodic, din oficiu, starea de compatibilitate a avocaților.

Art. 3. – Decizia se comunica barourilor, membrilor Consiliului UNBR, Casei de Asigurări a Avocaților și se publică pe site-ul UNBR.

C O N S I L I U L U . N . B . R .